

2022-05-20

Utbildning till samordningsförbundet RAR

Försäkringskassan

Oleg Kosovic, enhetschef SF Södermanland

Åsa Brodd, samverkansansvarig FVV Mitt

Erika Engdahl Wevel, samverkansansvarig SF Södermanland

Försäkringskassan i Sverige

- Försäkringskassans uppdragsgivare är regeringen
- Styrelse med fullt ansvar
- Myndigheten leds av en generaldirektör

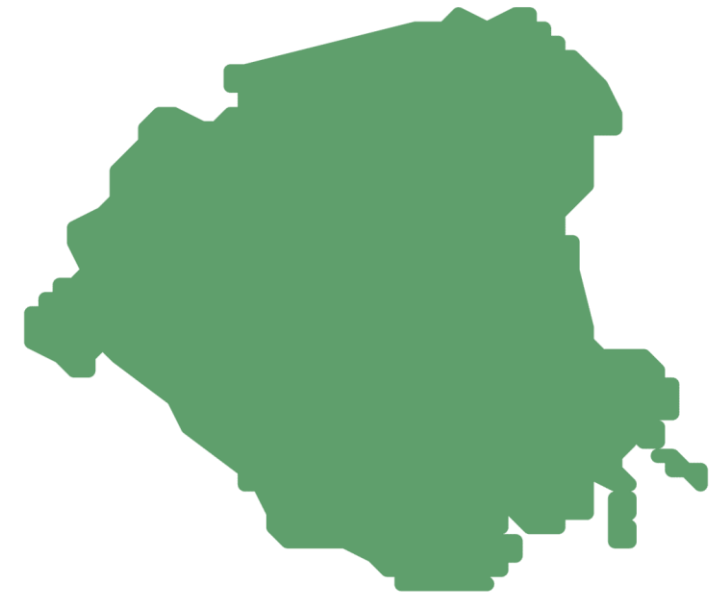
Snabbfakta

- Statlig myndighet
- Betalar ut cirka **230 miljarder** kronor per år (under normala omständigheter)
- Fattar cirka **21 miljoner** beslut om bidrag och ersättningar varje år (under normala omständigheter)
- Verksamhet på **ca 60** orter
- Huvudkontor i Stockholm
- Cirka **14 100** anställda
- Generaldirektör Nils Öberg

Försäkringskassan i Sörmland

- Avdelningen för sjukförsäkringen och Avdelningen för funktionsnedsättning.
- Två kontor i Sörmland, Eskilstuna och Nyköping.

Tjänstemannarollen

Legalitet

Demokrati

**Effektivitet och
service**

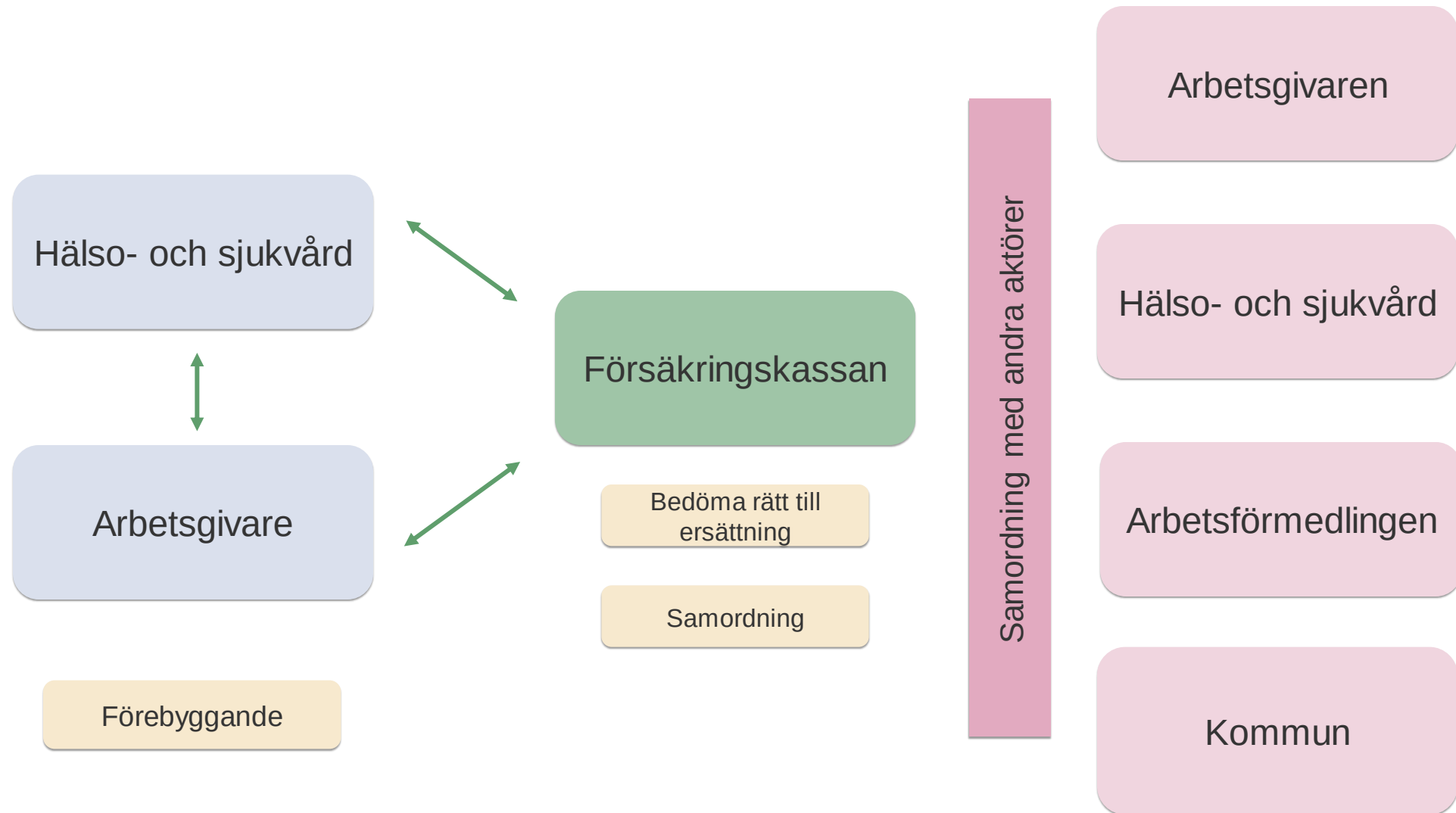
Försäkringskassan

- Regleringsbrevet 2022
- Ekonomisk trygghet vid sjukdom
- Effektivt stöd för att individ ska återfå arbetsförmåga och återgå i arbete

Sjukpenning

Sjuk- och rehabiliteringsprocessen

Vad krävs för att få sjukpenning?

- Sjukpenninggrundande inkomst (**SGI**).
Är individen **försäkrad**? – Inkomstbortfall.
- Nedsatt arbetsförmåga med minst en fjärdedel på grund av **sjukdom**. I förhållande till aktuell bedömningsgrund.
- Bortse från ekonomiska, sociala och arbetsmarknadsmässiga och liknande förhållanden (språkkunskaper, utbildning osv).
- Hel, tre fjärdedel, halv och en fjärdedel, fasta nivåer.

Försäkringskassans bedömning av arbetsförmåga

- Anställda = bedöms i förhållande till rehabiliteringskedjan
- Arbetslös = mot normalt förekommande arbeten på arbetsmarknaden
- Föräldraledig = mot att ta hand om sitt barn
- Studerande = mot studier
- Under semester = mot arbete

Sjukpenninggrundande inkomst – 0 kr

- När man inte är kvalificerad för sjukpenninggrundande inkomst
- Ansökan om samordning av rehabiliteringsinsatser (arbetslivsinriktad).
- Nedsatt arbetsförmåga, till någon del, på grund av sjukdom

Lagändringar inom sjukförsäkringen

Mars 2021

- Övervägande skäl

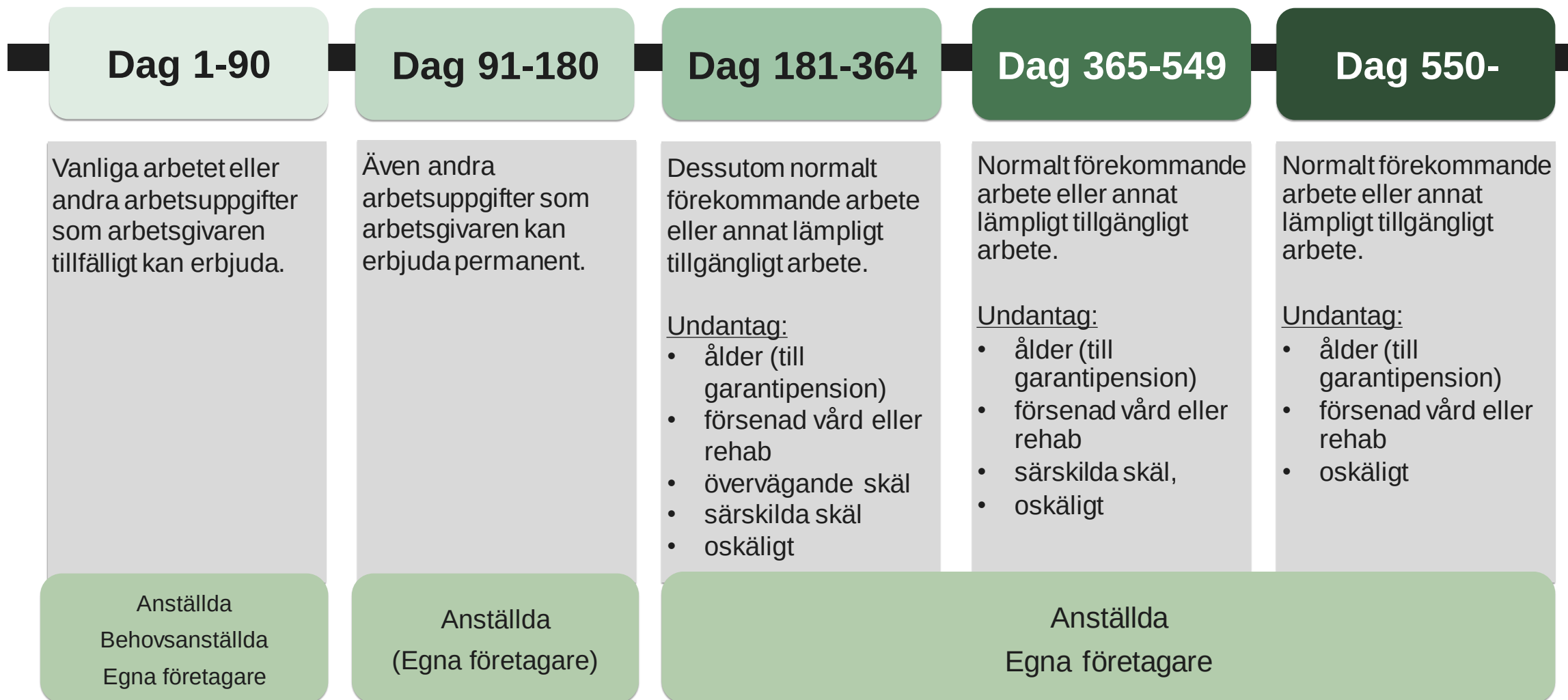
Januari 2022

- Höjt tak i sjukförsäkringen
- Undantag vid försenad vård eller rehabilitering orsakad av covid-19

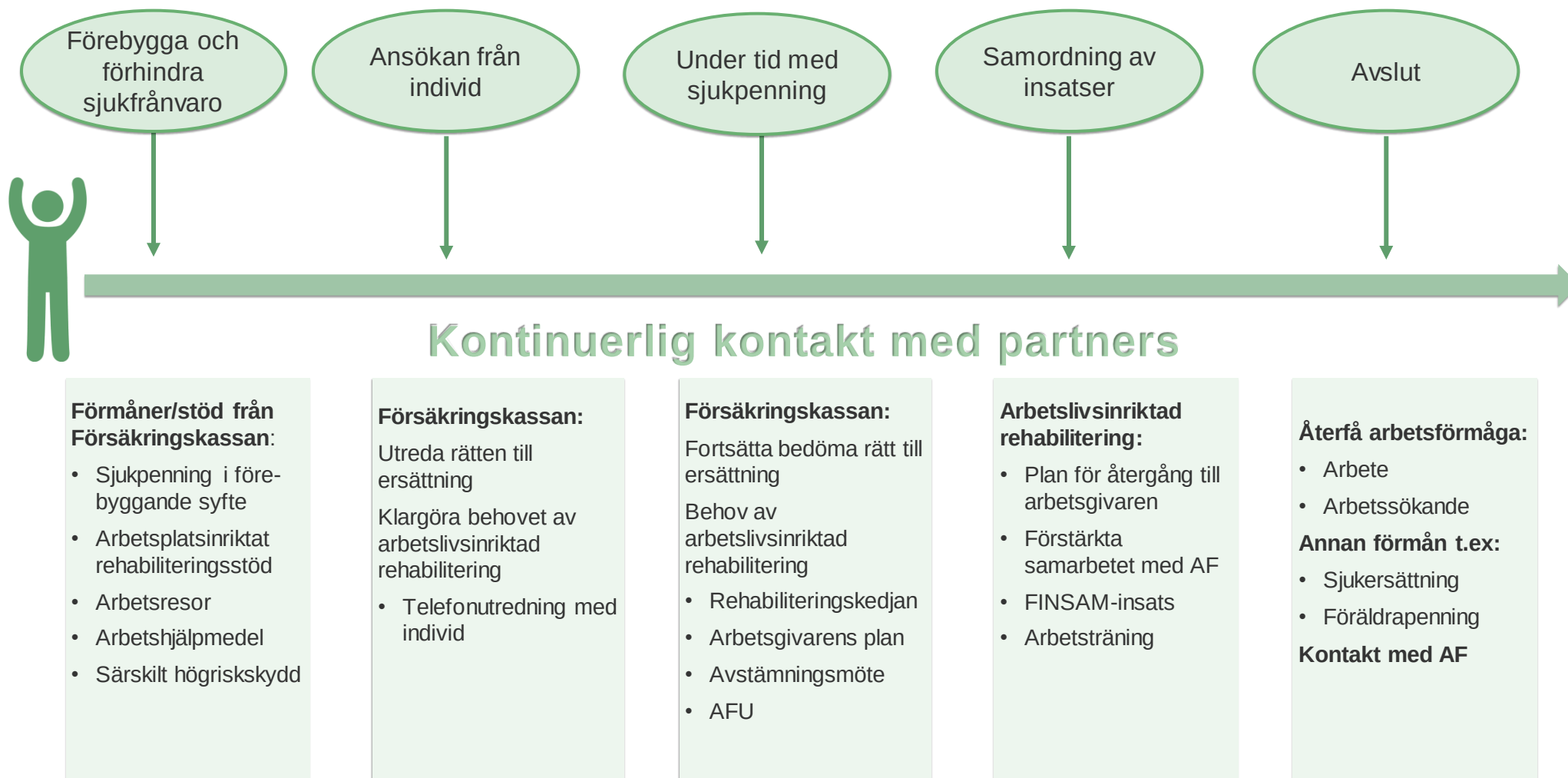
Februari 2022

- Särskilda skäl
- Bedömningsgrund för äldre
- Utökat skydd för behovsanställda
- Partiell sjukskrivning

Rehabiliteringskedjan från 1 februari

En individs process – sjukpenning (exempel)

Aktivitetsersättning

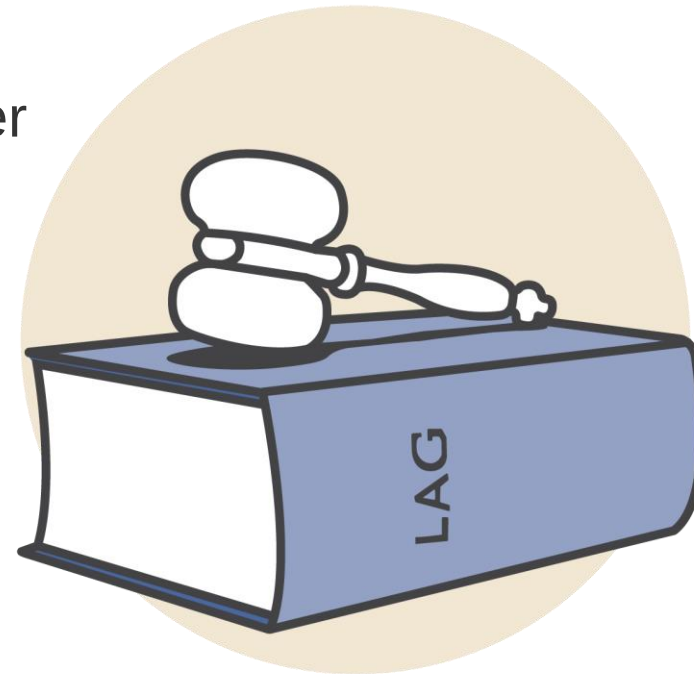
Unga med aktivitetsersättning

- Unga med aktivitetsersättning är en grupp som är i behov av stöd att komma ut i arbetslivet.
- Många av de unga har aldrig arbetat. Många av de unga har en psykisk diagnos där neuropsykiatriska funktionsnedsättningar är en av de framträdande diagnosgrupperna.
- Många finns hos specialistpsykiatri men inte alla.
- Utifrån att gruppen är heterogen är det inte heller alla som utifrån sin nedsättningar har rätt LSS och har då i många fall inte heller rätt till insatser via kommunen

Intentionen med aktivitetsersättning

- Syftet med reformen som infördes 2003 var att unga med långvarigt nedsatt arbetsförmåga skulle få ett särskilt stöd genom att få aktivitetsersättning.
- Ersättningsformen skulle stimulera till aktiviteter utan att den ekonomiska tryggheten påverkas.

Vägen in till aktivitetsersättning

- Skolan är en särskilt viktig miljö för att förbereda inför vuxenlivet. Studier visar att många unga med aktivitetsersättning upplever att de saknar adekvat stöd redan under skoltiden, framför allt de som inte går i särskola.
- Ungefär 50% av de som har aktivitetsersättning vid förlängd skolgång ansöker om och beviljas aktivitetsersättning på grund av nedsatt arbetsförmåga
- Andelen som uppbär AE förlängd skolgång eller AE nedsatt arbetsförmåga med avsaknad av gymnasieexamen är högre än unga vuxna i stort.

Vanligaste diagnoserna

Aktivitetsersättning nedsatt arbetsförmåga

- Psykiatriska diagnoser har dominerat sedan ersättningen infördes.
- Över 80 procent har en psykiatrisk diagnos.
- *Störningar inom autismspektrum* (F84) och *Hyperaktivitetsstörningar* (F90), till exempel ADHD var vanligast bland de enskilda diagnoserna 2017.
- Variationen av olika diagnoser är stor inom gruppen och det är vanligt att en person har mer än en diagnos.

Aktivitetsersättning nedsatt arbetsförmåga

- Om du inte kan arbeta heltid på grund av sjukdom, skada eller funktionsnedsättning under minst ett år
- Ålder 19 – 29 år
- Krävs läkarutlåtande. Medicinsk nedsättning är grunden
- Arbetsförmågan ska vara nedsatt med minst en fjärdedel
- Nedsättningen ska bestå under minst 1 år
- Kan beviljas max 3 år i taget
- Prövning mot förvärvsarbeten på hela arbetsmarknaden

Sedan februari 2017 kan man beviljas hel sjukersättning från det år man fyller 19 år

Vilande ersättning

- "Pausad" ersättning om man vill prova att studera eller arbeta
- Upp till 24 månader vilande ersättning
- Om det inte fungerar får man tillbaka ersättningen utan prövning eller ifrågasättande av arbetsförmågan

Villkor:

- Måste ha haft ersättningen i 12 månader
- Måste ansöka innan studierna/arbetet påbörjas
- Måste ha minst en månad kvar av ersättning

Prövotid

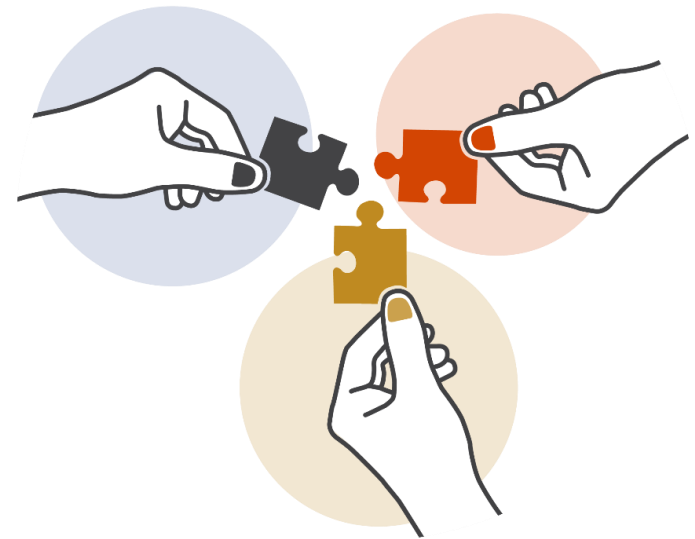
- Prövotid för studier är till för att öka tryggheten och minska de ekonomiska riskerna under en inledande studietid.
- Fokusera sex månader fullt ut på studier
- Man behåller sin aktivitetsersättning

Villkor:

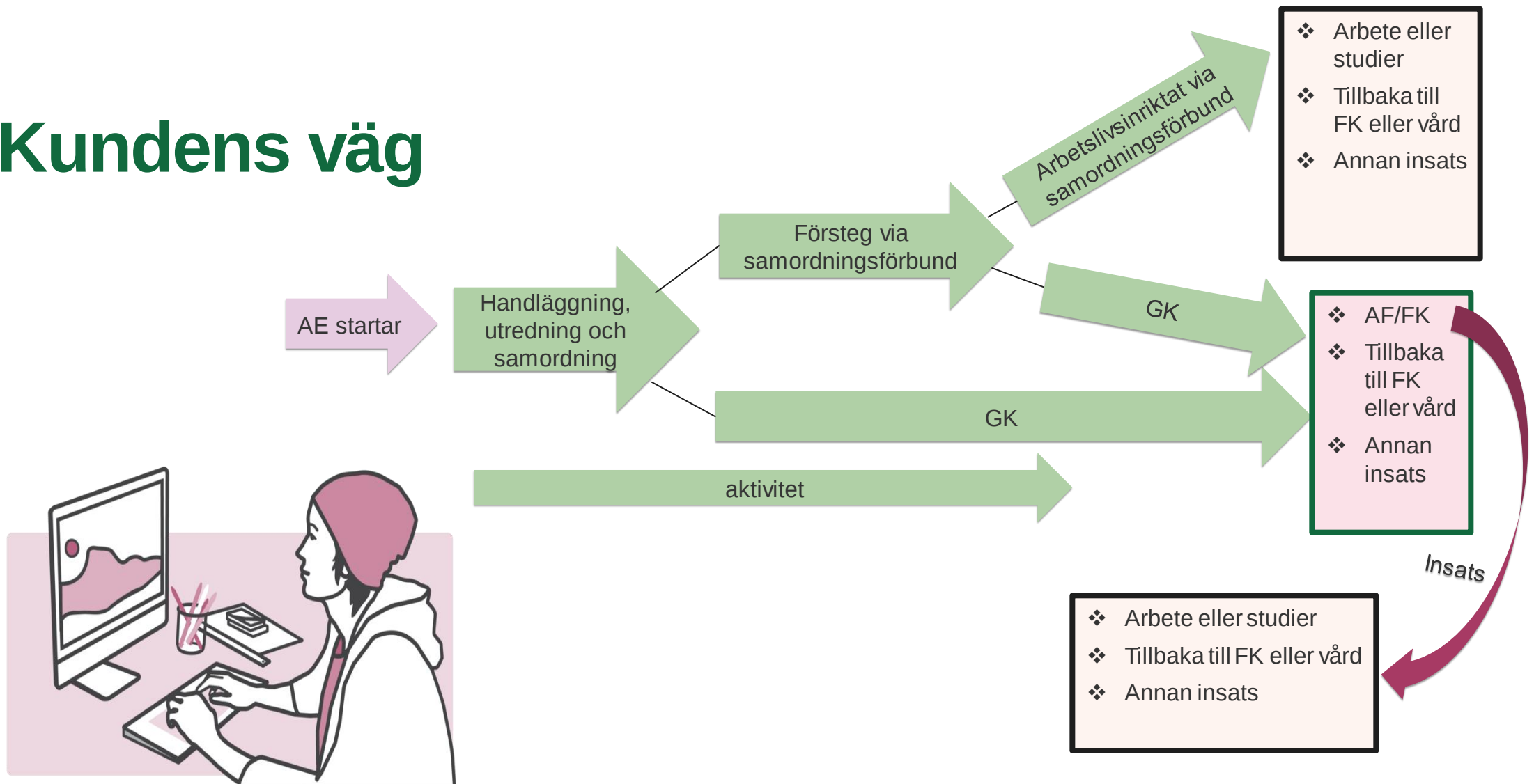
- Måste ha haft ersättningen i 12 månader
- Måste ansöka innan studierna påbörjas.

Vad gör Försäkringskassan under tid med aktivitetsersättning?

- Samordningsuppdraget
- Aktiviteter
- Försteg via Samordningsförbund
- Förstärkt samarbete med Arbetsförmedlingen
- Uppföljning
- Tar emot impulser från de som träffar den unga i behandling, från daglig verksamhet etc.

Kundens väg

Försäkringskassan samordningsuppdrag

SFB 8 § Försäkringskassan samordnar och utövar tillsyn över de insatser som behövs för rehabiliteringsverksamheten.

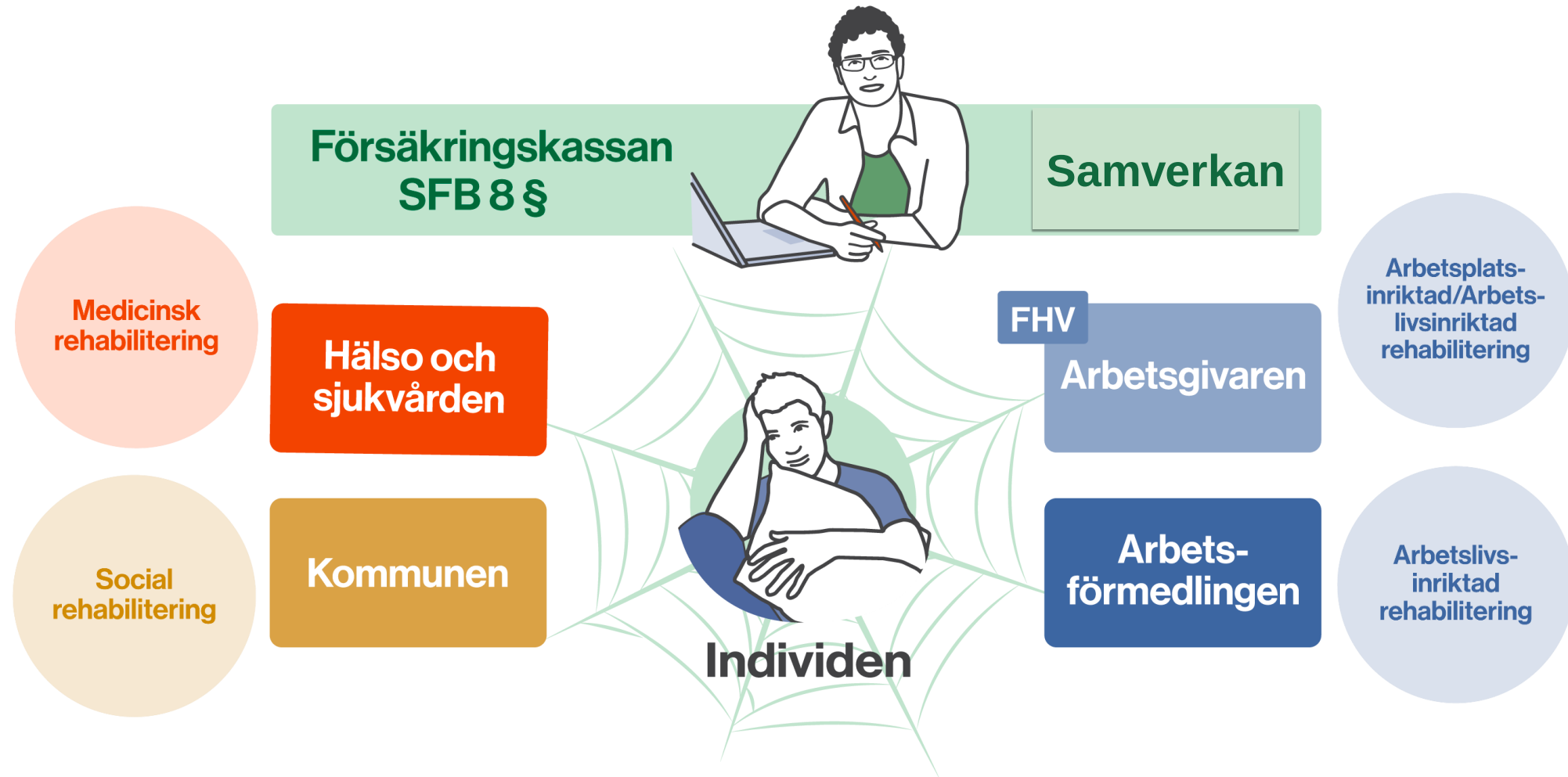
Försäkringskassan har inget rehabiliteringsansvar och har inga insatser utan insatserna och genomförandet av dessa ligger på de som har insatser.

Beroende av impulser och insatser/rehabilitering från andra aktörer, eller att den unga själv tar kontakt.

Försäkringskassan och partners olika roller

- en grundbild för förståelse av samverkan

Det förstärkta samarbetet med Arbetsförmedlingen

Vad är förstärkta samarbetet?

- Regleringsbrev till myndigheterna 2022
- Personer som är sjukskrivna eller har aktivitetsersättning ska utveckla eller återfå arbetsförmåga
- Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen – arbete för att samordningsförbunden prioriterar insatser för långtidssjukskrivna, unga med funktionsnedsättning, unga med aktivitetsersättning
- Försäkringskassan och Arbetsförmedlingens gemensamma arbetssätt – identifierar tillsammans en persons behov
- Försäkringskassan klarlägger individens behov av rehabilitering och att åtgärder vidtas
- Arbetsförmedlingen ansvarar för att insatserna genomförs

Gemensam kartläggning

- Är en metod för kartläggning och planering
- Kan vara ett eller flera möten
- Individens delaktighet
- Andra aktörer kan vara med

Kontaktuppgifter Avdelningen för varaktig funktionsnedsättning (FV) i Sörmland

- Jessica Helmefors, Områdeschef
jessica.helmefors@fk.se
010 – 111 84 00
- Abir Yakoub, Enhetschef (Aktivitetstersättning – ansökningsärenden)
abir.yakoub@fk.se
010 – 114 20 40
- Darin Isaksson, Enhetschef (Aktivitetstersättning- samordningsuppdraget)
darin.isaksson@fk.se
010 – 112 51 51
- Marie Kjellin, Enhetschef (Sjukersättning)
marie.kjellin@fk.se
010 – 114 55 55

Kontaktuppgifter Avdelningen för Sjukförsäkringen (SF) i Sörmland

- Ulrika Björnberg, Områdeschef
ulrika.bjornberg@fk.se
010 – 112 28 04
- Camilla Liberg Norrman, Enhetschef (Eskilstuna)
camilla.liberg.norrman@fk.se
010 – 114 19 75
- Gunilla Bergman Larsson, Enhetschef (Eskilstuna)
gunilla.bergman.larsson@fk.se
010 – 114 20 80
- Linus Sahlqvist, Enhetschef (Eskilstuna)
linus.sahlqvist@fk.se
010 – 111 66 37
- Oleg Kosovic, Enhetschef (Eskilstuna)
Oleg.kosovic@fk.se
010 – 114 19 91
- Lisa Hoffman Malmkvist, Enhetschef (Nyköping)
lisa.hoffman.malmkvist@fk.se
010 – 114 27 58
- Sara Grossi, Enhetschef (Nyköping)
sara.grossi@fk.se
010 – 114 28 35